

Maa- ja metsätalousministeriö

LAUSUNTO

7.8.2026

Dnro 352/2026

Lausuntopyyntö VN/20041/2026

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 ja 8 §:n muuttamisesta

Paliskuntain yhdistys kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Tausta ja tavoite

Eduskunta hyväksyi 16.12.2025 lain metsästyslain muuttamisesta (HE 173/2025 vp; EV 176/2025 vp). Maa- ja metsätalousvaliokunta muutti suden metsästystä koskevaa hallituksen esitystä siten, että suden lisäksi myös alueellisiin kiintiöihin perustuva karhun ja ilveksen rauhoituksesta poikkeaminen on nyt mahdollista metsästyslain nojalla koko maassa. Aiemmin karhun rauhoituksesta poikkeaminen oli mahdollista alueellisten kiintiöiden nojalla vain poronhoitoalueella. Maa- ja metsätalousministeriöllä on valmistelussa asetukset, joilla mahdollistetaan karhun ja ilveksen rauhoituksesta poikkeaminen alueellisilla kiintiöillä. Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 3 ja 8 §:iä muutettaisiin siten, että karhun rauhoituksesta poikkeaminen alueellisilla kiintiöillä mahdollistettaisiin koko Suomessa.

Asetusehdotuksen tavoitteena on luoda vakaa perusta karhukannalle ja sen aiheuttamien sosioekonomisten haittojen hallintaan.

Lausunto

Yhdymme maa- ja metsätalousministeriön näkemykseen, karhukanta on Suomessa vahva. Suomen karhukanta on kasvanut kolminkertaiseksi 2000-luvun aikana, ja kanta on suotuisalla suojeluntasolla. Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion mukaan tulevana syksynä 2026 karhuja arvioidaan olevan poronhoitoalueen ulkopuolella 2 201–2 962 yksilöä.

Karhua ei ole metsästetty muualla kuin poronhoitoalueella viimeiseen kolmeen vuoteen. Tällä on jo nähtävissä vaikutuksia karhukantaan. Suomen karhukannan yksilömäärä on niin suuri, ettei pelkästään poikkeuslupapois-tamisella voida hallita riittävän tehokkaasti kasvavan karhukannan aiheuttamia sosiaalisia, taloudellisia tai ekologisia ongelmia. Tästä syystä karhukantaa on säädeltävä ns. kannanhoidollisella metsästyksellä.

Nykyinen tilanne, jossa suurpetojen kannanhoidollinen pyynti on estynyt, näkyy poronhoitoalueella kasvavana petovahinkomääränä. Suurpetojen kannanhoidollinen metsästys tulisi saada käyntiin mahdollisimman pian, jotta Suomen ja poronhoitoalueen petomäärät eivät kasva liiallisesti.

Eteläisen Suomen kasvavat karhukannat heijastuvat poronhoitoalueelle siirtyvien karhujen myötä, mikä lisää porovahinkoja ja vaikeuttaa poronhoidon toimintaedellytyksiä. Kannanhoidollisella metsästyksellä voidaan hillitä karhukannan kasvua ja vähentää poronhoitoalueelle tulevien yksilöiden määrää. Porotalous hyötyy petojen metsästyksestä poronhoitoalueen ulkopuolisilla alueilla. Myös metsäpeura hyötyy tämän alueen petopaineen pienentämisestä. Ruotsalaisen tutkimuksen mukaan karhun osuus vasakuolleisuudesta on 39–62 % ja keskimääräinen tappomäärä 10,2 vasaa/karhu. Taloudelliset menetykset voivat olla huomattavia. (Zedrosser, Riistapäivät 2026). Kainuun metsäpeurakanta on kolmen viimeisen vuoden aikana heikentynyt 15 % vuosivauhtia. Vähene-misen taustalla on poikkeuksellisen heikko vasatuotto vuosina 2024–2025, pitkäaikaisten pantaseurantojen

perusteella heikko vasatuotto johtuu pääosin suurpetojen saalistuksesta (A. Paasivaara, Luonnonvarakeskus 3/2026).

Karhun aiheuttamat porovahingot ovat kasvaneet merkittävästi viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana. Vuonna 2013 oli karhun aiheuttamia porovahinkoja 568 vahinkotapahtumaa ja vuonna 2025 vahinkotapahtumia oli 1 130.

Poroelinkeino on ajautunut petovahinkotilanteen vuoksi paikoin todelliseen, koko ajan eskaloituvaan kriisiin. Porokantojen romahtamisesta kärsivä alue laajenee vuosi vuodelta.

Paliskuntain yhdistys kannattaa nyt esitettyä asetusten muuttamista, alueellisiin kiintiöihin perustuva mahdollisuus poiketa karhun rauhoituksesta koko Suomessa luo nykyistä joustavamman ja ennakoitavamman keinon hallita karhukantaa ja sen aiheuttamia haittoja. Karhujen kannanhoidollinen metsästys ei kuitenkaan saa muodostua esteeksi vahinkoperusteisten poikkeuslupien käytölle karhujen ja muiden petojen poistamiseksi poronhoitoalueella.

Haluamme kiinnittää huomiota siihen, että ratkaisuja vaikean petovahinkotilanteen hallitsemiseksi on etsittävä aktiivisesti ja nopealla aikataululla jatkossakin.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Hanna Nurmi
Toiminnanjohtaja

Lausunnon valmistelija, lisätiedot: Reija Aaltonen, etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi